בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 18846-02-21

12 דצמבר 2023

לפני: **כב' השופט דניאל גולדברג**
נציג ציבור (עובדים) מר יוחנן בכלר
נציג ציבור (מעסיקים) מר דוד זהבי

<u>התובע</u> **אלכסנדר שטארק**
ע"י ב"כ: עו"ד צמח גרין

-

<u>הנתבע</u> **המוסד לביטוח לאומי**
ע"י ב"כ: עו"ד אושרה אילה יעקב

<u>פסק דין</u>

1. עניינו של הליך זה בחיוב התובע בדמי ביטוח בגין הכנסות מדמי שכירות של נכסים בחו"ל.

<u>העובדות</u>

2. לתובע – תושב ישראל בעל אזרחות שוייצרית - נכסים בשוויץ, שאותם הוא משכיר בעד דמי שכירות (להלן: "ההכנסות"). התובע דיווח על הכנסות אלה לרשות המסים, לראשונה בשנת 2016 בגין השנים 2004-2014, ובהמשך הוגש דיווח בגין השנים 2015-2019. בדו"ח, שהוגש על שם התובע, צוינו ההכנסות, כהכנסות משותפות לו ולבת זוגו. התובע שילם מס הכנסה בגין הכנסות אלה בהתאם לסעיף 121 לפקודת מס הכנסה.
3. בשנת 2019 התקבלו אצל הנתבע שומות מס הכנסה של התובע בגין ההכנסות, ובעקבות זאת הודיעה מחלקת ביטוח וגבייה מלא שכירים לתובע, כי הינו רשום כבעל הכנסות שלא מעבודה החל מ-1.1.04, ודרש מהתובע לשלם דמי ביטוח על ההכנסות.
4. התובע הגיש בקשה לשיתוף נכסים עם בת זוגו. ביום 15.8.19 הודיע הנתבע כי על פי הוראת מנהל הביטוח והגביה, חלוקת הכנסות בנכסים הרשומים על שם שני בני הזוג תאושר בשנה השוטפת ובשנתיים שקדמו לשנה השוטפת, ותבוצע בשיעור של 50% לכל אחד מבני הזוג. הנתבע הודיע שמאחר שבקשת התובע

הוגשה לשיתוף נכסים הוגשה בשנת 2019, אושרה חלוקת הכנסות החל משנת 2017. הבקשה לחלוקת הכנסות שלא מעבודה גם לשנים 2013-2016 נדחתה.

5. במהלך ניהול ההליך, נסוג הנתבע חלקית מעמדתו בהודעתו מיום 15.8.19, והודיע על אישור הבקשה לחלוקת הכנסות לשבע שנים רטרואקטיבית, בלבד.

<u>המחלוקות</u>

6. התובע טוען כי ההכנסות פטורות מדמי ביטוח לפי סעיף 350(א)(7) לחוק הביטוח הלאומי. התובע מסתמך על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בעבל 60019-12-20 <u>המוסד לביטוח לאומי - ברוך מרדכי אולך</u> (מיום 4.1.22 (להלן: "עניין אולך").

7. הנתבע טוען שהפטור לפי סעיף 350(א)(7) לחוק חל רק במקרה שמס הכנסה שולם לפי סעיף 122א לפקודת מס הכנסה, בשיעור 10% ללא ניכוי הוצאות, ואין הוא חל על עניינו של התובע, ששילם מס הכנסה לפי שיעור המס השולי החל עליו, לאחר ניכוי הוצאות.

8. הנתבע אינו כופר בכך שבעניין אולך התקבלה העמדה לה טוען התובע בנוגע להיקף תחולת הפטור לפי סעיף 350(א)(7) לחוק. הנתבע ביקש להתלות את הדיון בהליך עד למתן החלטה בתובענה ייצוגית ת"צ 49282-12-20, בגדרה התבקש סעד של השבת דמי ביטוח עבור "קבוצה" שהוגדרה בבקשה "כל מבוטח אשר יש לו הכנסה פאסיבית מהשכרת נכסים אשר בחר בדו"ח המס השנתי לדווח על ההכנסות הללו במסלול הרגיל לפי סעיף 121 לפקודת מס הכנסה... ושילם או חוייב בדמי ביטוח לאומי בגין ההכנסות הפאסיביות במהלך שבע השנים... ".

9. בקשת הנתבע הוגשה בעת שהתובענה הייצוגית הייתה תלויה ועומדת לפני בית המשפט המחוזי לעניינים מנהליים בתל-אביב, ונומקה בכך שראוי להמתין להכרעת בית המשפט, בין היתר בשל כך שבית המשפט לעניינים מינהליים אינו כפוף לתקדימיו של בית הדין הארצי לעבודה. אלא מאי? הליך התובענה הייצוגית הועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב לבקשת הנתבע, אשר העלה טענת חוסר סמכות עניינית לפני בית המשפט לעניינים מנהליים. בנסיבות אלה, נשמט, לדעת בית הדין, נימוק עיקרי מתחת לבקשת הנתבע לעיכוב המשך ההליך (סעיף 5 להודעת הנתבע ובקשה לעיכוב הליכים מיום 31.7.22). ממילא, אין הצדקה לעיכוב ההכרעה בהליך זה, שכן הליך של בקשה לאישור תובענה

ייצוגית כרוך בבירור שאלות מקדמיות סבוכות שנוגעות לעצם ההצדקה לאישור הבקשה ותנאיה.

10. הנתבע טען שבעניין אולך ניתנה הכרעת בית הדין בנסיבות דיוניות שלא איפשרו לו להציג את מלוא טיעוניו, אשר נדחו בשל עיתוי העלאתן. בית הדין אינו רואה בכך הצדקה לעיכוב ההכרעה בהליך, הן משום שלנתבע ניתנה אפשרות במסגרת הליך זה ולפרוס את מלוא ראיותיו וטיעוניו, והן בשל כך שבית הדין הארצי לעבודה דחה לגופן טענות שהעלה הנתבע באיחור (סעיף 23 לפסק הדין).

11. בפסק דין אולך, בית הדין הארצי לעבודה דן בכל הטענות שהעלה הנתבע בהליך זה, ובכללן הטענה המעוגנת בלשונו של סעיף 350(א)(7), בהיסטוריה של הפטור מדמי ביטוח על הכנסות משכר דירה שאינן בגדר עסק, שנקבע בשנת 2004, תוך סקירת הנחיות פנימיות של הנתבע בעקבות תיקון 103 לחוק הביטוח הלאומי, לפיהן לעניין הכנסות מדמי שכירות למגורים בארץ "לא חל שינוי", אשר על כן, ובהתאם להלכה שנפסקה בעניין אולך, ובשים לב לכך שכאמור בעניין אולך, הפטור מדמי ביטוח על הכנסות מדמי שכירות מחוץ לישראל חוקק בשנת 2004 (סעיף 13 לפסק הדין), בית הדין נעתר לתביעת התובע וקובע שהכנסות פאסיביות מנכס בחו"ל פטורים מתשלום דמי ביטוח וכי בטלים קנסות שהושתו על התובע עקב איחור בתשלומם.

<u>התוצאה</u>

12. בהתאם לכך, התביעה מתקבלת. דרישת תשלום דמי ביטוח שהוצגה לתובע בגין הכנסות משכר דירה מנכס בשוייץ החל משנת 2004 – מבוטלת, ומבוטל כל חיוב שבו חויב התובע בגין אי תשלום דמי הביטוח במועד.

13. הנתבע ישלם לתובע הוצאות ושכר טרחת עורך דין בסכום כולל של 5,000 ₪.

14. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 ימים.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשפ"ד, (12 דצמבר 2023), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

"ההחלטה נחתמה בידי נציגי הציבור ועותק נמצא בתיק בבית הדין. לצדדים מופץ עותק בחתימה אלקטרונית של השופט לבדו".

12 דצמבר 2023

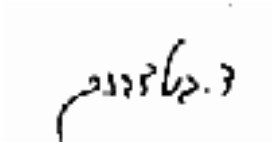

נציג ציבור	נציג ציבור	דניאל גולדברג, שופט